

Зіненко А. Р.

Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Науковий керівник – Кравчук В. В., старший викладач кафедри
прикладної лінгвістики

УЖИВАННЯ НЕОЗНАЧЕНОГО, ОЗНАЧЕНОГО Й НУЛЬОВОГО АРТИКЛІВ У ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Технічний текст – це текст, насичений спеціалізованою лексикою, абрєвіатурами й термінами, які дуже часто несуть у собі безліч значень. Він характеризується логікою, точністю й зрозумілістю викладу та не допускає довільного викладу інформації.

При перекладі технічний текст вимагає граничної точності, глибоких знань і досвіду в авіаційній, машинобудівній та іншій сферах діяльності. Складність підготовки такого контенту полягає в необхідності розібратися в технічних тонкощах предмета.

В англійській мові слова, які однаково звучать, можуть належати до різних частин мови і мати різні значення. Артиклі – це особливі частинки, які використовуються з іменниками та допомагають відрізнити їх від дієслів, прикметників та інших частин мови. Усього в англійській мові налічують три типи артикля: неозначений артикль **a/an**, означений артикль **the** та нульовий, тобто відсутність артикля.

Неозначений артикль походить від числівника *one* (один, єдиний). Для того щоб обрати артикль **a** або **an**, потрібно знати звук, з якого починається наступне слово після артикля. Артикль **a** використовують перед іменниками, які починаються з приголосного звуку: *a pilot* (пілот); **an** уживається перед іменниками, які починаються з голосного звуку: *an aircraft* (літальний апарат), а також з приголосної літери *h*, якщо вона не вимовляється.

Артикль **a/an** указує на число іменника, адже зазвичай його вживають зі злічувальними іменниками в однині. Головними функціями неозначеного артикля є класифікація, загальна та числова функції.

Неозначений артикль зазвичай використовують у технічних текстах:

- зі злічуваними іменниками однини, які згадуються вперше або кажуть про щось взагалі й за змістом можна було поставити еквівалентне слово до артикля *якийсь(-ась)* (*a pilot, an aircraft, a cockpit*);
- коли є описове визначення (*a notorious nickname, a scheduled flight, a regular flight*);
- зі складними іменниками (*an emergency landing, a fuel leak*);
- з умовними іменниками (*an altitude, a demand, an emergency*).

Означений артикль походить від вказівного займенника *that* (той, цей) і вказує на те, що оратор або письменник називає людину, річ чи якесь абстрактне явище, яке вже відоме для слухача чи читача із загальновідомих фактів або з ситуації, або зі змісту. Отже, двома головними функціями означеного артикля є означення та узагальнення.

Означений артикль у технічних тестах уживають:

- коли згадують якийсь предмет вдруге (*the pilot, the cockpit*);
- зі злічуваними словами в однині (*the aircraft, the captain, the nickname*) та в множині (*the reasons, the investigators, the engines, the wings*);
- з незлічуваними іменниками (*the autopilot, the ground, the fuel*) та умовними (*the evacuation; the intention*);
- складними іменниками (*the ocean surface, the cockpit voice recorder, the fuel-oil heat exchanger (FOHE)*);
- з описовими визначеннями (*the imperial system, the cold conditions, the high steel structures*);
- із міжнародним об'єднанням (*the European Aviation Safety Agency (EASA)*).

Деякі лінгвісти виділяють ще нульовий артикль, який часто вживається там, де будь-який інший не мав би жодного смислового навантаження. Нульовий артикль (або відсутність артикля) також вказує на невизначеність, але використовується перед іменниками у множині і перед незліченими іменниками. Незлічуваним прийнято вважати те, що не можна перерахувати. До цієї категорії англійською зараховують речовини, матеріали, абстрактні поняття.

Отже, у технічних текстах нульовий артикль зазвичай уживають:

- із власною назвою (*KAMIKAZE*);
- зі складними іменниками в однині (*first officer, flight engineer*) та незлічуваними (*aviation fuel, fuel flow*);

- зліченими іменниками у множині, якщо йдеться про групу людей, предметів або про всіх представників деякого класу в загальному значенні: (*suicide pilots, kamikaze pilots, Allied naval vessels, Mongolian fleet, crew*).
- з абстрактними іменниками (*desperation, love, failure*);
- умовними назвами (*take-off, investigation, flight*);
- з незлічуваними іменниками, які позначають рідину, величину чи простір чи якийсь процес (*terrain, level, water, weight, distance*);
- із назвою компанії, яка названа на честь когось, закінчуються на -'s (*Lufthansa's daughter company*);
- з присвійними прикметниками або знахідним відмінком (*his plane, its flight*);
- коли є такі слова, як *some, any, no* (*some mental problems, no evidence, no trace, any length, any danger*).

Уважаємо, що під час технічного перекладу англійських текстів слід приділяти увагу використанню артиклів. Доки більшість вчених ще не дійшли єдиного погляду на значення та функції артиклів, проблема артикля та його місця в мові є одним із найскладніших питань англійської граматики. Тому треба уважно ставитися до цієї теми, щоб технічні переклади доносили точну й конкретну інформацію.